

Yengeç Sepeti Sendromu

Kumsalda yürüyen bir adam, avlanan balıkçıya yaklaştığında kova içerisindeki yakalanmış yengeçleri görür. Kovanın üstü açıktır, kapağı yoktur. Bu durum onu şaşırtır, çünkü yengeçlerin kaçabileceğini düşünür. Balıkçıya sorduğunda “Evet, tek bir yengeç olsaydı, kesinlikle kaçırdı. Ancak, pek çok yengeç varsa, biri kaçmaya çalıştığında diğerleri onu yakalar, kaçamayacağından emin olur, geri kalanlar da aynı kaderi yaşarlar.” yanıtını alır. Tek yengeç kapaksız kovadan rahatlıkla çıkabilirken sayı arttıkça kaçış imkânsızlaşır. Çünkü birbirlerini yukarı itmek yerine, aşağı çekerek engellerler. Sonunda kimse kazanamaz. Bu durum, Yengeç Sepeti Sendromunun çıkış noktasıdır

Filipinliler arasında popüler olan kavram, ilk olarak aktivist yazar Ninotchka Rosca tarafından kullanılıyor. **“Ben sahip değilsem, sen de olamazsın.”**, **“Ben başaramıyorsam, sen de başaramazsın.”** anlayışını ifade eder. Bazı insanlar, bencilce davranarak hırslarını ön plana alarak başarmanın yolunun başkalarını geride tutmak olduğunu düşünürler. Kendileri ulaşamıyorsa, sizin de hayalleriniz, hedefleriniz uzak olmalıdır. İstekleri budur. Rekabetçi duygularla, hasetlik ve kıskançlıkla çabalarınızı sabote etmeye çalışırlar.

Yengeç Sepeti Sendromu, her alanda yaşanabilir. Örneğin, kurumsal hayattaki tam zamanlı işinizden ayrılıp yolunuza girişimci olarak devam etmek istiyorsunuz. İş çıkışlarında kendinizi geliştirecek kurslara katılmayı planlıyorsunuz. Kilo vermeyi düşünüyorsunuz. Daha farklı, daha iyi şartlara yöneldiğinizde, değişim yapmaya henüz hazır olmayan, korkan kişilerin eleştirilerine maruz kalabilirsiniz. Kendi başarısızlık korkularıyla, sizin başarılarınıza, gelişim olanaklarınıza ket vurmaya çalışanlar; yeni bir şey denemek istediğinizde baltalamaya, caydırmaya niyetlenenler olabilir. “Ne gerek var?”, ”Boşver.”, ”Zaten beceremezsin, hiç uğraşma.”, “Bu saatten sonra meslek değiştirilir mi?” sözlerini duyabilirsiniz. Ofis tavsiyesi kisvesi altında size kendinizden şüphelendirecek önerilerde bulunabilirler, iş stresini artırabilirler.

Yengeç zihniyetine sahip kişiler, gruplarında diğerlerini aşarak başarılı üyelerin önemini azaltmayı hedeflerler. Onlar başarısızken başkalarının başarısını izlemek yerine, çökmelerini beklerler. Mutlu anlarda bile eleştirecek noktalar bulabilirler, ama eleştiri duymak istemezler. Empati ve merhametten yoksundurlar. Başkasına yardımcı olmak, kendimize yardımcı

olmaktır aslında. **“Love your neighbour as yourself.”** sözü aklınızda bulunsun. Paylaştıkça çoğalır insan.

Kurbana dönüşmemek için: Zamanınızın çoğunu birlikte geçirdiğiniz insanlara dikkat edin. Jim Rohn; **“İnsan, en çok vakit geçirdiği 5 kişinin ortalamasıdır.”** Aile üyeleriniz, çalışma arkadaşlarınız, yakınlarınız size yengeç sepeti sendromu yaşatan kişiler olabilirler. Zorunlu nedenlerle ilişkimizi tamamıyla koparmamızın mümkün olmayacağı durumlar varsa da hayatınıza yön verecek olan kişi sizsiniz. Kiminle, ne kadar vakit geçireceğinizi iyi belirleyin. Benzer hedeflerinizin olduğu kişilerle bir aradaysanız, başarınız katlanır.

Durumun farkına varmak gerekiyor. Olumsuz düşüncelerle dolu ortamda kalmak yerine, enerjinizi yardımlaşabileceğiniz, birbirinize ilham verebileceğiniz kişilere yönlendirin.

Yengeçlerin sizi hedeflerinizden ve hayallerinizden uzaklaştırmalarına, üretkenliğinizi azaltmalarına izin vermeyin. Bizim hayatımız, bizim seçimlerimiz. Kovadaysak da çıkmayı başarmak bizim elimizdedir.

Alıntıdır